

CENY OGŁOSZENI:

za wiersz milimetry
przed 1 złoty, w tekście
50 gr., za tekstem 40 gr.
Ogłoszenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świątecz-
ne 25 proc. drożej. Dro-
bne ogłoszenia po 10
groszy. Dla poszuku-
jących pracy 5 gr. za
wyrz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8, te-
lefon 4-97, telefon re-
dakcji 6-92, telefon re-
dakcji nocnej i dra-
karni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-88; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77;
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

HITLEROWCY STRZELAJĄ KULAMI „DUM-DUM“.

W szale nienawiści niszczą kościoły i synagogi.

BERLIN, 3. 8. (PAT). W dalszym ciągu napływają coraz to nowe wiadomości o zamachach. Oprócz napadów w Memelingen, Zwickau (Saksonia) i Augsburgu dokonano ubiegłej nocy szeregu nowych aktów teroru.

W okolicach Królewea, Kilonji, na Śląsku, w Schleswigu i Holsztynie oraz pod Kolonią w miejscowości Schillen w Prusach Wschodnich dokonano zamachów. W szczególności w Schillen dokonano zamachu na przywódcę Reichsbanneru, Rachnowskiego, przy czym jak stwierdza prasa, miano użyć do tego celu kul „dum, dum“. Do człowieka stronięcia socjalno-demokratycznego, naczelnika gminy Norgau, Gallowskyego nieznani osobnicy dali kilka strzałów raniąc go śmiertelnie. W Kilonji dokonano zamachu bombowego na synagogę. Eksplozja poczyniła wiele otworów w ścianie i wyrzuciła znaczne szkody w urządzeniach wewnętrznych. Z Kolonji donoszą o napadzie hitlerowców przybyłych samochodami ciężarowymi na ludność wsi Quadrath, zamieszkałej przez komunistów. Hitlerowcy bili mieszkańców gminy pałkami gumowymi, następnie dali kilkadziesiąt strzałów. Przybyły z Kolonji oddział policji zdołał zatrzymać tylko jednego znajdującego się w samochodzie ciężarowym hitlerowca, u którego znaleźiono broń palną.

W wielu miejscowościach, zwłaszcza na Śląsku hitlerowcy atakują ludność żydowską niszcząc ich mieszkania przy pomocy granatów ręcznych. Podczas bitki z komunistami w Krenzburgu zabity został jeden narodowy socjalista, b. członek partii komunistycznej. W Rosenbergu na Śląsku dokonano zamachu na sekretarjat dziennika centrowego „Der oberschlesische Kurier“, do którego lokalu wrzucono kilka ręcz-

nych granatów, które wyrzuciły poważne szkody materialne.

W czasie ulewnej deszczu dokonano zamachu na jednego z hitlerowców pod kładając pod drzwi wejściowe jego do-

mu bombę. Z Schleswigu i Holsztyna donoszą o wielu wypadkach publicznych zajęć, a nawet aktów teroru, wzbu-
dzających wśród ludności wiejskiej pa-
nieczny nastrój.

Hitlerowcy sprofanowali kościół Serca Jezusowego

BERLIN, 3. 8. Komuniści sprofanowali kościół Serca Jezusowego w Bohum. Wnętrze kościoła przedstawia obraz zniszczenia. Ołtarze są porozbijane.

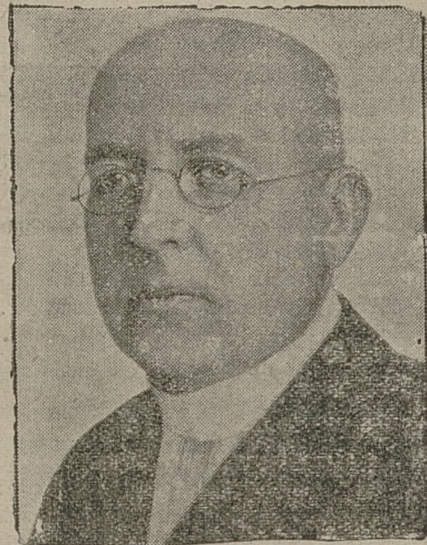
ławki porabane, a naczynia liturgiczne rozbite w kawałki. Podłoga kościoła została zanieczyszczona

Ponowna nota rządu polskiego
w sprawie wybryku niemieckiego dyplomaty.

WARSZAWA, 3. 8. (PAT). Wobec różnicy poglądów co do oceny strony prawnej incydentu wywołanego przez charge d'affaires w Warszawie Rintelena, jakie wyłożyły się podczas wczorajszego demarche posła polskiego w Berlinie u ministra von Neuratha, poseł polski w Berlinie złożył dziś w urzędzie spraw zagranicznych Rzeszy notę, w

której stwierdza, że rząd polski nie wdaje się w obecną chwilę w dyskusję co do zasięgu eksterytorjalności dyplomatycznej, natomiast musi się zastrzec przeciwko obrażającemu uczuciu narodowe sposobowi, w jaki p. Rintelen usunął flagę polską. Rząd polski utrzymuje swój protest, zgłoszony w dniu wczorajszym.

KS. SEIPEL.

Zmarły w Wiedniu trzykrotny kanclerz Austrii.

SMIĘĆ GÓRNIKA POLSKIEGO
NA OBCYZYNIE.

PARYŻ, 3. 8. (PAT) Dziś w kopalni Clarence w pobliżu Bruay nastąpiło na głębokości kilkuset metrów obsuniecie się jednej ze ścian, zasypując i raniąc tam trzech robotników, wśród których znajdował się polak Tomasz Sawiński. Przyczyna katastrofy nieznaną.

Szarża policji konnej przed parlamentem w Ottawie

Rozruchy za pieniądze z Moskwy.

NOWY JORK, 3. 8. Przed gmach parlamentu w Ottawie, gdzie odbywa się obecnie brytyjska konferencja imperialna przybyło kilkuset bezrobotnych, którzy zażądali, aby premier kanadyjski Bennett przyjął ich delegację.

Delegacja miała złożyć następujące żądania: tygodniowe zasiłki bezrobot-

nych, 7-godzinny dzień pracy i uwolnienie więźniów politycznych.

Premier Bennett odmówił przyjęcia delegacji, odpowiadając przez sekretarza, że bezrobocie w Kanadzie niema by najmniej charakteru kryzysu, że pracę można znaleźć, że wreszcie tylko ży-
wieli wykołajone, które zawsze ścia-

gały do Kanady z całego świata, mogą razukać na brak pracy. Cała manifestacja, zdaniem premiera Bennetta jest zainscenizowana przez Moskwę. Premier bowiem posiada dowody, że na organizację wykołajonych w Kanadzie plyną z Rosji wielkie sumy.

W kilka godzin potem przemaszerowało na plac 6000 bezrobotnych, uszeregowanych w kolumnie czwórkowej.

Wtedy ruszyła na demonstrantów policja konna, która przy pomocy gumowych pałek poczęła rozpraszać manifestantów. Z tłumu padło kilka strzałów, wobec czego policja dobyła szabel i ruszyła do szarży.

Po półgodzinnej walce manifestantów rozproszono, aresztując kilkadziesiąt przestępców. Jak wykazało śledztwo, żaden z nich nie był obywatelem Kanady. Ofiarami rozruchów padło kilku rannych, w tym jeden policjant.

Napad weteranów na wiceprezydenta
Stanów Zjednoczonych.

NEW JORK, 3. 8. (wl.) Z Nowego Jorku nadeszły wiadomości o napadzie weteranów na wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych, Curtiusa.

W czasie powrotu wiceprezydenta z igrzysk olimpijskich w Los Angeles,

na stacji Los Vega tłum weteranów napadł na Curtiusa, przybierając agresywną postawę. Z opresji uwolniła wiceprezydenta policja, strzelając do tłumu.

Węgiel polski do Irlandji.

PIERWSZE TRANZAKCJE ZAWARTE.

LONDYN, 3. 8. Organ de Valery „Irish Press“ podaje zaprzeczenie Reutersa, przesłane mu przez PATA co do stanowiska rządu polskiego w sprawie eksportu węgla z Polski do Irlandji.

„Irish Press“ wyraża zadowolenie z powodu tego wyjaśnienia i twierdzi, że rząd wierzy w możliwość wzajemnej wy-

miany towarów pomiędzy Polską i Irlandją.

„Irish Press“ donosi, że jeden z największych syndykatów węglowych w Irlandji „Fulmen“ przyjął zlecenie na 2000 tonn węgla polskiego. Jest to pierwsze zlecenie na węgiel polski w Irlandji.

Włki na Dalekim Wschodzie.

SZIURM CHINCZYKÓW NA STACJE KOLEJOWE.

PARYŻ, 3. 8. Wczoraj oddziały ochotnicze, znane pod nazwą „marandy“, jak utrzymuje komunikat japoński, przystąpiły na rozkaz Czang - Sue - Liana, t. wielkorządcy Mandżurji, do szeregu kombinowanych ataków na południowo-

mandżurskie stacje kolejowe.

Oddział, liczący od 100 do 300 żołnierzy, odparto przez siły wojskowe japońskie. Jako zakładnicy, uprowadzeni zostali naczelnik stacji, oraz dwaj funkcjonariusze kolejowi.

102-LECIE STARUSZKA POD KOLAMI POCIĄGU.

CZĘSTOCHOWA, 3. 8. (PAT). Na torze kolejowym w pobliżu Częstochowy wydarzył się tragiczny wypadek. O godz. 7.25 na przebiegającym 102-letnią Małgorzatą Kwiatkowską najeżdżał pociąg towarowy. Kola pociągu obcięły nieszczęśliwej prawą rękę oraz dotkliwie pokaleczyły głowę. Kwiatkowską w stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

TRAGEDJA O 100 METRÓW
OD GRANICY.

Wolał śmierć, niż życie w Rosji.

WILNO, 3. 8. Patrol K. O. P. w rejonie Budzławia był świadkiem niezwykłego wypadku.

Młody mężczyzna usiłował przedostać się z Sowietów do Polski, lecz w pobliżu granicy wytopili go żołnierze sowieccy. Na ich widok rzucił się on do ucieczki.

Żołnierze sowieccy oddali kilka strzałów, raniąc go w nogi. Zbieg, widząc że nie ujdzie przed pogonią, wydobyl rewolwer i strzałem w skroń pozbawił się życia.

Wypadek wydarzył się o niespełna 100 metrów od linii granicznej polskiej.

NOWE BANKNOTY 100 ZŁOTOWE.

WARSZAWA, 3. 8. (wl.) Państwowa wytwórnia papierów wartościowych przystąpi w najbliższym czasie do druku banknotów stu złotych.

Nowe banknoty będą z jednej strony posiadały wizerunek ks. Józefa Poniatowskiego, z drugiej zaś girlandy z kłosem.

SKAZANIE OPRYSZKA.

WARSZAWA, 3. 8. (wl.) Sąd apelacyjny rozpatrywał dziś sprawę opryska Marcina, członka bandy terrorystycznej, który swego czasu rzucił krucyfiksem w prokuratora w czasie sprawy sądowej. Maron skazany został za to przez sąd okręgowy na 4 lata ciężkiego więzienia. Sąd apelacyjny zmniejszył mu karę do 2 lat.

POŻAR W FABRYCE WÓDEK.

WARSZAWA, 3. 8. (wl.) W fabryce wódek Haberbusch i Schiele przy ul. Ciepłej wybuchł dziś wieczorem pożar. Szybka pomoc straży zdołała ogień zlokalizować.

—oOo—

TAJNA GORZELNIA POD CZĘSTOCHOWĄ.

CZĘSTOCHOWA, 3. 8. (PAT). We wsi Wreczyca w mieszkaniu miejscowego gospodarza Palucha wykryta została tajna gorzelnia prowadzona przez tego Palucha i Iwonę Karcucha. — Policja u obydwoh przeprowadziła rewizję. W mieszkaniu Palucha policja znalazła 2 butelki wódki i beczkę z resztą kami zacieru mącznego oraz 10-litrowy specjalny kociołek do gotowania, u Karcucha zaś 5 litrów spirytusu własnego wyrobu.

—oOo—

STRASZNY WYBUCH W HOTELU.

NOWY JORK, 3. 8. W hotelu Pith nastąpił straszliwy wybuch. Dwie osoby zostały zabite i 30 osób jest zranionych. Z magazynu jubilerskiego, znajdującego się w tymże hotelu, siłą wybuchu zostały wyrzucone na ulicę kosztowności, wartości 50 000 dolarów.

Przybyła na miejsce wybuchu straż ogniowa opanowała szerszą część pożaru.

Przyczyna wybuchu nie wiadoma. We dług wstępnych dochodzeń wybuch nastąpił w piwnicy hotelu.

—oOo—

SZALEŃSTWO PIORUNÓW NAD POWIATEM ŁUKOWSKIM.

ŁUKÓW, 3. 8. (PAT). Wczoraj nad powiatem łukowskim przeszła nienotowana od wielu lat gwałtowna burza połączona z piorunami.

We wsi Wólka Zastawska piorun uderzył w stodołę i zabił znajdującego się tam wieśniaka Antoniego Kopcia. We wsi Grażówka piorun uderzył w grupę 8-ga dzieci, z których jedno zostało zabite na miejscu, 7 zaś ciężko poranionych. Na drodze do wsi Zdary piorun uderzył w stertę zboża, przy której pracowało 7-mu robotników. Dwóch z nich Stanisława Posadę i Bronisława Hołodowskiego piorun zabił, 5 pozostałych ciężko poraził. Szalejąca ulewa zniszczyła w znacznym stopniu okoliczne sady. Połączenie telefoniczne między gminą Dębie a Łukowem zostało zerwane. Straty sięgają 100 000 zł.

—oOo—

STRASZLIWA ZEMŚĆ PORZUCONEGO NARZECZONEGO.

WIELUŃ, 3. 8. W lesie wieluńskim znaleziono na skraju straszliwie zamakrowane zwłoki 17-letniej mieszkanki wsi Naramienniki, Kazimierzy Miśnaleszykówny.

Zwłoki leżały na brzegu lasu, przyrzucone lekko liśmi. Głowa była zamakrowana uderzeniami łepem narzędziem, na piersiach i plecach widniały straszliwe rany, zadane nożem.

W wyniku dochodzeń aresztowano Józefa Zawadzkiego, byłego narzeczonego Michałeszykówny. Przyznał się on do popełnienia zbrodni, zeznając, że zemścił się na dziewczynie za zerwanie z nim.

—oOo—

CZOLG SPALIŁ SIĘ W CZASIE MANEWÓW.

LONDYN, 3. 8. Podczas wielkich manewrów armii angielskiej pod Salisbury zdarzył się tragiczny wypadek.

Jeden z czołgów, wspinający się po stromym zboczu, skutkiem zepsucia się gąsienicy, stracił nagle równowagę i koziółkując spadł w przepaść, licząc około 30 metrów głębokości. Jednocześnie wybuchnęły zbiorniki z benzyną i czołg stanął w płomieniach.

Silna konstrukcja wytrzymała wprawdzie upadek, wszakże żołnierz, siedzący w wieżyczce, zginął, kierowca zaś jest ciężko ranny.

PONAD STAN.

Wydatki publiczne a majątek narodowy.

Równocześnie niemal, ze specjalnym numerem „Wiadomości statystycznych”, stwierdzającym wymowa cyfr, że jesteśmy narodem bardzo ubogim i szybciej wzrastającym li-czebnie, aniżeli wzrasta nasz majątek narodowy, pojawiła się interesująca broszura Stan. Miklaszewskiego p. t. „Polityka oszczędności w samorządzie”. Szereg faktów, zawartych w tej publikacji i zestawionych z danymi „Wiadomości statystycznych”, dowodzi z zupełną stanowczością, że nasza gospodarka, weszła na błędną i niebezpieczną drogę.

Chodzi zaś o to, że nie tylko ludność w Polsce przyrasta bardziej, aniżeli jej majątek, ale i wydatki budżetów państwowych i samorządowych rosną nieproporcjonalnie do wzrostu dochodu społecznego.

Jest to wprawdzie zjawisko dość powszechne. Występuje ono w Anglii, gdzie w okresie 1913—1928 budżety wzrosły o 346 proc., a dochód narodowy tylko o 65 proc. We Francji w tym czasie budżety wzrosły o 82 proc., a dochód narodowy nawet obniżył się o 6 proc. W Niemczech ta dysproporcja wynosi 99 proc., we Włoszech 142 proc., w Stanach Zjednoczonych 337 proc. Jest to rozpiętość olbrzymia, polegająca na tem, że naród wydaje kilkakrotnie więcej, niż zarabia.

Stan taki da się utrzymać tam, gdzie istnieją poważne rezerwy w majątku narodowym. Polska tych rezerw nie posiada, a jednak i Polska bierze udział w tym ogólnym pędzie wydatkowania ponad stopę dochodów.

Po wojnie nasz majątek narodowy się zmniejszył, a jednak obciążenie na rzecz państwa było w latach 1928-29 dwukrotnie wyższe, niż przed wojną. W okresie 1926—1929 wydatki samorządów wzrosły o 134 proc., a ponieważ potrzebnych sum nie można było uzyskać z wpływów bieżących, wzrosło także zadłużenie z 295 milionów na 855 milionów.

W tej dysproporcji między majątkiem i wydatkami publicznymi tkwi wyjaśnienie wielu gnębiących nas bolączek. To tłumaczy dlaczego ciężar podatkowy odczuwany obecnie silniej, niż przed wojną, dlaczego śruba fiskalna wdziera się głębiej w życie i zarobek obywatela, niż dawniej. Bo zarobek ten zmalał, a daniny publiczne wzrosły.

Kryzys spowodował konieczność rewizji tej polityki. Padło hasło oszczędzania i przystosowania wydatków do wpływów, a wpływów do siły platniczej ludności. Ale, jak stwierdza cytowana na wstępie publikacja, to przystosowanie do warunków nie nastąpiło w mierze koniecznej. I tak preliminarze sejmików powiatowych na rok 1931-32 są zaledwie o 11 proc. niższe, niż w roku poprzednim, a ogólne ciężary samorządowe o 25 proc.

Redukcja ta, wykonana pod naciskiem władz nadzorczych, nie może być żadną miarą uznana za wystarczającą, a budżety tak „ścięte” —

za realne. To też w dalszym ciągu rosną zaległości podatkowe, dochodząc w niektórych powiatach do 82 proc. sum preliminarzowych.

Jest zatem rzeczą niezbędną i nie uniknioną przebudowa całej gospodarki samorządowej (państwowa gospodarka podlega tym samym koniecznościom) pod kątem nie tylko chwilowej koniunktury kryzysowej, ale zasadniczo i trwale z przystosowaniem do naszego majątku narodowego i do dochodów z tego majątku.

Wymaga to poza wieloletnimi zarządzeniami przede wszystkim zmniejszenia zakresu kompetencji państwa i samorządów, usprawnienia administracji i ograniczenia tych licznych obowiązków i zadań, które taniej wykonać może inicjatywa prywatna.

Dopóki nie nastąpi taka podstawowa rewizja systemu, dopóty o odzyskaniu równowagi nie ma mowy.

PODZIĘKOWANIE.

W. P. P. Doktorom, a w szczególności p. dr. Bogaickiemu, p. Wronowej, felerzerowej, pp.: Łuckosiowi, Kamińskiemu, Szmyle, felerzerom szpitala na Niemcach, za troskliwą opiekę w czasie choroby mojego męża składam serdeczne „Bóg Zapłać”

BRONISŁAWA WÓJCIKOWA.

Czby przeobrażenie systemu sowieckiego.

Chłopi robią początek...

Jest faktem niewzruszalnym, że natura przykuwa nas do siebie przede wszystkim — żołądkiem...

Żywicielem ludzi jest chłop Najciekawszym zaś z chłopów jest bezwzględnie „muzyk” rosyjski. Teraźniejsza Rosja sowiecka ma tych muzyków 120 000 000. Na czele 120-miljonowej rodziny chłopstwa rosyjskiego stoi dziś niejaki Mikołaj Seljanowicz. Chłop ten uosabia najdoskonalszy symbol rolnika.

Upał się pewnego dnia, ten chłop. Bez przelewu kropli krwi, ciecho a zawiąże, mileżać a zaciekle, wylamał się z pod rygoru t. zw. „planowej gospodarki”. Uwierzył muzyk w swą potęgę, i dzięki temu osiągnął już wkrótce możność indywidualnego zarobku, pod „opieką” władzy sowieckiej.

Zatrzymał ten chłop swym twardym uporem rozped największego czerwonego kola! Cofnął nieco kilka szprych wstecz... Zorientowała się rychło Moskwa, — „polapał się” Kreml i nuże mawiać na czerwono także i swą rzeczywistość pięć achillesową...

Tak oto brzmiurywek ze znamiennego przemówienia prez. zw. sowieckiego, Kalinina, wygłoszonego w moskiewskiej akademii komunistycznej:

— „Stosowanie praworządności rewolucyjnej oznacza zagwarantowanie ludziom określonych praw w życiu prywatnym, a zwłaszcza w budownictwie socjalistycznym. Co więcej — w wypadkach sejsji pomiędzy ludźmi, lub po-

między oddzielnym człowiekiem a państwem sowieckim, lub organizacjami społecznymi, sądownictwo i prokuratura zawsze winny umieć chronić człowieka, ilekroć poczuje, że z człowiekiem niewłaściwie się rozprawiono.

Cała wasza praca da największe rezultaty wówczas, gdy organy władzy sądowej, a przede wszystkim prokuratura, będą uważały za główne swe zadanie rzeczywistą obronę człowieka!”

A oto ustęp z niemniej znamiennego przemówienia komisarza ludowego sprawiedliwości, Krylenki:

— „Praworządność rewolucyjna oznacza ochronę praw człowieka pracy: nie robotnika lub chłopca, lecz człowieka pracy w ogóle. Uważam, że takie sformułowanie nie zawiera w sobie nic antymarksowskiego”.

Tak więc głowy państwa, liczące ogółem 160 milionów ludności, musiały siłą faktu poddać się żądaniu odlamu rolnictwa. I dlatego wprost rewelacyjnie jest tak nagle i aż tak oficjalnie zaprzestanie pomiatania godnością człowieka...

Odniesienie tej godności ludzkiej wyszło z czarnoziemu rosyjskiego i spodziewać się należy, że pielęgnowane przez 120 milionów Mikołajów Seljanowiczów wyda w końcu plon, może nawet i obfity.

Kto wie, czy nie stanie się to może wyłomem w zmurszałym, czerwonym murze sowieckiego porządku społecznego.

Ruch naturalny ludności w Polsce.

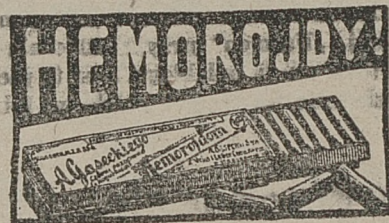
Według ostatnich danych głównego urzędu statystycznego, obejmujących również rok 1931, przyrost ludności w Polsce w ostatnich latach zmniejszył się trochę, co da się niewątpliwie objaśnić kryzysem i ciężkimi warunkami materialnymi. Podczas gdy w r. 1929 urodziło się dzieci żywych 988 000, a w r. 1930 — aż 1 016 000, rok 1931 przynosi już tylko 966 000 urodzeń, czyli o 50 000 mniej, niż rok poprzedni. Ponieważ liczba zgonów pozostała mniej więcej ta sama (około 500 000 rocznie), zmniejszył się również przyrost naturalny ludności; gdy w roku 1930 wynosił on 526 000 (a zatem zgórą pół miliona) w roku 1931 spadł do 471 000, czyli o 55 000. Procentowo przedstawia się to w następujący sposób: w roku 1929 przyrost naturalny ludności Rzeczypospolitej wynosił 15 pro mille, czyli że na każde tysiąc mieszkanców przybyło przez ten rok piętnastu (po odliczeniu zgonów), w roku 1930 wzrósł on do 16,7 pro mille, a w r. 1931 — spadł do 14,8.

Jeżeli zbadamy, jaki jest przyrost ludności w poszczególnych dzielnicach

państwa, to przekonamy się, że najszybciej wzrasta ludność województw wschodnich (wileńskie, nowogródzkie, poleskie, wołyńskie), gdzie rozrodczość sięga 35,4 pro mille (dla całej Polski — tylko 30,3), a przyrost naturalny wynosi 19,5 pro mille (cała Polska — 15,3). Najwolniej natomiast wzrasta ludność województw południowych (krakowskie, łódzkie, tarnopolskie, stanisławowskie), dla których przyrost naturalny wynosi 13,2 pro mille. Jeżeli jednak zechcemy się przekonać, w jakiej części niey kraju rodzi się najmniej dzieci, to dojdziemy do wniosku, że dzielnicą (a są województwa zachodnie (śląskie, pomorskie, pomorskie), gdzie rozrodczość roczna sięga tylko 23,6 pro mille (na wschodzie 35,4).

Dzielnice zachodnie Rzplitej wykazują najmniejszą rozrodczość i najmniejszą śmiertelność, ten ostatni objaw da się niewątpliwie objaśnić wyższym poziomem higieny i kultury fizycznej, aniżeli w innych dzielnicach.

R. W.

CZOPKI HEMOROIDALNE

„Varicol” (z kogutkiem)

Usuwanie bólu, pieczenie, swędzenie, krwawienie, zmniejszają guzy (zylaki). Sprzedają apteki.

NA MARGINESIE.

W rocznicę rzezi polaków
w Gdańsku w XIV w.

Pod koniec wieku XIII wygasła linia udzielnich książąt gdańsko - pomorskich i od owej chwili Pomorze z Gdańskiem stało się własnością i częścią Polski. Już wtedy ludność zarówno Gdańska z okolicami, jak i całego Pomorza była czysto polska.

Prusakom nie podobało się to powiększenie granic Polski, więc też margrabia brandenburski wyciągnął łapę po spadek po książętach pomorskich, wtargnął na Pomorze i zamierzał zdołać Gdańsk. Król polski Władysław Łokietek, walczący wówczas z Czechami i z buntem wielkopolskim, nie mógł wystawić przeciw brandenburczykom sił dostatecznych. Wezwał więc na pomoc krzyżaków, którzy zobowiązali się Gdańsk wyrwać z rąk niemieckich i oddać Polsce. Krzyżacy jednak weszli w porozumienie z margrabią brandenburskim i Gdańsk zatrzymali sobie.

Gdy król Łokietek coraz natrętniej domagał się spełnienia warunków umowy i oddania Gdańska, krzyżacy postanowili sprawę załatwić w sposób specjalny i sobie tylko właściwy. Gdy na doroczny jarmark, przypadający na dzień św. Dominika zebrała się w Gdańsku znaczna ilość okolicznej ludności polskiej — krzyżacy urządzili powszechną rzeź, a następnie miasto spalili. Utraciło wtedy życie przeszło 10.000 polaków. Do spustoszonego wówczas Gdańska krzyżacy zaczęli sprowadzać kolonistów niemieckich i tym sposobem miało dotychczas polskie, otrzymało charakter niemiecki.

Ocalałe resztki ludności polskiej osiadły na przedmieściach. Ta rzeź będąca czysto krzyżackim sposobem wykonywania zobowiązań, odbyła się dnia 4 sierpnia 1308 r., a więc przed 624 laty. Choć tak wiele czasu upłynęło od tej chwili, jednak pamięć o tym zdarzeniu żyje do dziś dnia wśród ludności polskiej Pomorza, o czym świadczy np. śpiewana na Pomorzu pieśń ludowa, odnosząca się do tej pamiętnej rzezi w Gdańsku. Tak więc pomordowaniem tysięcy bezbronnych polaków, utorowali sobie krzyżacy drogę do nowych zabiorów.

KRONIKA
KALENDARZYK.

Sierpień
4
Czwartek

Dziś: Dominika
Jutro: NMP. Śnieżnej
Wschód słońca: 4.13
Zachód słońca: 7.27

RADJO

WARSZAWA.

Czwartek, 4 sierpnia.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. kom. PIM. 12.45. Płyty. 13.35. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Płyty. 15.30. Kom. LOPP. 15.35. Muzyka lekka i tan. 16.35. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.40. Odczyt ze Lwowa. 17.00. Koncert solistów. 18.00. Jedwab i jego rola w historii. 18.20. Muzyka tan. 19.15. Rozmaitości. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.45. Kom. roln. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Muzyka lekka. 21.50. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.55. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. 22.00. Muzyka tan. 22.40. Wiad. sport. 22.50. Muzyka tan.

KATOWICE.

Czwartek, 4 sierpnia.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. z Warsz. 12.20. Płyty. 12.40. Kom. meteor. z Warsz. 12.45. Płyty. 14.00. Kom. gospod. 15.00. Kom. gospod. z Warsz. 15.10. Płyty. 15.30. Kom. LOPP. z Warsz. 15.35. Płyty. 16.20. Skrzynka poczt. 16.40. Odczyt ze Lwowa. 17.00. Koncert z Warsz. 18.00. Serce z od pustu. 18.20. Muzyka tan. z Warsz. 19.15. Rozmaitości. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Kom. harcerzkie. 19.35. Pras. Dz. Radj. z Warsz. 19.45. Odcinek powieści. 20.00. Tr. z Warsz. 22.00. Program na dz. nast. 22.05. Muzyka tan. 22.40. Wiad. sport. z Warsz. 22.50. Muzyka tan.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę

ś. p. Janowi Wójcikowi

dozorcy kop. Kazimierz

a w szczególności Wielebnemu Ks. Prałatowi Stradowskiemu, p. Zawia-dowcy kop. Kazimierz, pp. inż. Skupowi i Drożdżowskiemu, pp. Szygarm, Dozorem, Kolegom i Znajomym, również Zarządowi kościoła w Maczkach, Stowarzyszeniu Ligi Katolickiej na Feliksie składa serdeczne „Bóg Zapłać“

ŻONA, CÓRKA I RODZINA.

Włamywacze z Sosnowca na występach na Śląsku.

Niefortunna wyprawa do sklepu jubilerskiego.

W czasie obchodzenia ulic w Nowej Wsi na G. Śląsku, policja natknęła się w nocy na dwóch osobników. Jeden z nich stał jakgdyby na czatach przed sklepem jubлера Maksymiljana Heinricha, drugi zaś znajdował się wewnątrz magazynu.

„Czatownik“ Czesław Chmurzyński z Sosnowca uzbrojony był w rewolwer, drugi opryszek Kazimierz

Czerwinka, również z Sosnowca miał przy sobie sztylet.

Czerwinkę ujęto w chwili pakowania skradzionej biżuterji, wartości 1000 złotych.

Jak ustaliło śledztwo złodzieje włamali się uprzednio do mieszkania prywatnego jubлера Heinricha, skąd skradli klucze i przy ich pomocy otworzyli sklep.

Obaj powędrowali do więzienia, oczywiście bez biżuterji.

Gmachy kasy chorych w Sosnowcu
wykończą sosnowieckie firmy.

W dniu 2 bm. przeprowadzony został przetarg na roboty malarskie, pokostnicze i szklarskie w gmachach kasy chorych przy ul. 3 maja w Sosnowcu.

W skład komisji przetargowej wchodził: dyrekcja kasy chorych, przedstawiciele ogólnopolskiego związku kas chorych w Warszawie, przedstawiciele okręgowego związku

kas chorych w Krakowie i przedstawiciele magistratu sosnowieckiego.

Ogółem wpłynęło szesnaście ofert, z których po gruntownym rozpatrzeniu wybrano dwie oferty firm sosnowieckich, a mianowicie: roboty malarskie i pokostnicze wykona Karol Klimkiewicz z Sosnowca, a szklarskie firma „Feliks“ również z Sosnowca.

Gwałtowna ulewa nad Zagłębiem.

Wczoraj w nocy nad Zagłębiem i okolicami przeszła gwałtowna ulewa połączona z silnymi wyładowaniami elektrycznymi.

Deszcz padał bezustannie niemal przez całą noc, wskutek czego nagromadziły się masy wody, które zalały niżej położone dzielnice, wdzierając się do piwnic i suteryn.

Nad ranem zalane zostały wodą wiatodukty przy ul. Piłsudskiego i ul. Żeromskiego w Sosnowcu. Ruch tramwajowy został na pewien czas przerwany.

Około godz. 9 rano deszcz przestał padać i niebo poczęło się wypogadzać. — Nie na długo. Około godz. 11 znów lu-

nał rześisty deszcz, który padał do godziny 1 popoł.

Poziom wody w Brynicy i Czarnej Przemyślu wskutek opadów znacznie się podniosł. Masy wody, jakie spadły na ziemię, wyrzuciły tu i ówdzie szkody na polach.

Echa samobójstwa urzędnika kasy chorych
w Sosnowcu.

Jak to już wczoraj donosiliśmy, w piwnicy domu na kol. „Leśniczówka“ otok ul. Dalekiej w Sosnowcu popełnił samobójstwo urzędnik kasy chorych. Klemens Krasiński.

„Kurier Zachodni“ pisząc o tym podał, jakoby przyczyną targnięcia się

na życie było wymówienie pracy Krasińskiemu w kasie.

Według informacji dyrekcji kasy chorych Krasiński nie miał wymówionej pracy, ani też zarząd kasy nie nosił się z podobnymi zamiarami co do samobójcy.

Nieprawdziwa wieść o śmierci 12 dzieci od poruna
WYWOŁAŁA W CZELADZI STRASZNE WRAŻENIE.

Wczoraj rano mieszkańcy Czeladzi obiegła wieść, iż grupa dzieci z Czeladzi przebywająca na letnisku w Siemoni obok Bobrownik w czeladzianina Pawła Szłęgę poniosła śmierć od pioruna, który uderzył w stodołę.

Po stodołę miały zostać zgłiszczona i zwęglone trupy dzieci. Wieść ta wywołała w Czeladzi ogromne poruszenie. Przed szpitalem poczęły się gromadzić grupy matek, wyciekając bliższych wiadomości o zabitych dzieciach. Nieopisana rozpacz zapanowała na Rynku, gdzie kilka

matek dostało spazmatycznego płaczu. Nie mogąc znaleźć potwierdzenia strasznej wiadomości drogą telefoniczną, wyjechały takówkami na miejsce wypadku.

Okazało się, iż piorun faktycznie uderzył w stodołę p. Szłęgę, w której dzieci spały. Dach stodoły spłonął, dzieci zdołano jednak wyratować.

Piorun lekko kontuzjował tylko dwoje dzieci p. Szłęgę i p. Pytla. W godzinach popołudniowych w Czeladzi nastąpiło znaczne uspokojenie.

Skazanie syna na 6 miesięcy, ojca na 2 tyg. więzienia.

Wczoraj przed sądem grodzkim w Czeladzi stanęli dwaj bracia Podlewscy i ojciec ich Stanisław, zam. na Nowej Kolonii, oskarżeni o włamanie i kradzież artykułów spożywczych w sklepie Ieka Kohna przy ul. Elektrycznej.

Bracia Stefan i Tadeusz Podlewscy odpowiadali za włamanie i kradzież

maki, skarpet itp. na ogólną sumę 120 zł. Ojcu ich akt oskarżenia zarzucał świadome przyjęcie towarów, pochodzących z rabunku. Sąd po przesłuchaniu świadków wydał wyrok, skazujący Stefana Podlewskiego na 6 miesięcy więzienia, ojca jego zaś na dwa tygodnie. Tadeusz P. został uniewinniony.

WARSZAWA.

Piątek, 5 sierpnia.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. kom. P. I. M. 12.45. Płyty. 13.35. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Koncert z płyt. 16.35. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.40. Odczyt. 17.00. Koncert popołudn. 18.00. Odczyt z Krak. 18.20. Muzyka lekka. 19.15. Rozmaitości. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.45. Przegląd roln. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Tr. z Salzburga. 21.35. Feljton aktualny p. t. Z zielonej wyspy. 21.50. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.55. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotniczej 22.00. Muzyka tan. 22.40. Wiad. sport. 22.50. Muzyka taneczna.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Leon Wyrwicz i rewersi polscy występują w teatrze miejskim w Sosnowcu w piątek, dnia 5 bm. o godz. 8.30 w wieczorne humoru i pieśni. Ceny miejsc od 95 gr. do 3.50 zł. Przedprzedaż biletów w firmie Wł. Czechowski.

OGÓLNA.

(o) Przekazanie egzekucji danin komunalnych władzom skarbowym. W ostatnim numerze Dziennika Ustaw ukażo się rozporządzenie rady ministrów o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych, oraz o wyłączeniu niektórych należności z pod egzekucji władz komunalnych. To drugie rozporządzenie określa terminy przyjęcia przez władze skarbowe egzekucji, wykonywanej dotychczas przez władze komunalne.

Nowe zasady postępowania egzekucyjnego zostały skomentowane w specjalnym podręczniku, który w dniach najbliższych, wydany zostanie nakładem ministerjum sprawiedliwości.

TROSKA O ZDROWIE.

Katastrofalne przesilenie gospodarstwa, jakie obecnie cały świat przeżywa, sprowadza na ludzi tak straszne depresje moralne, że nawet jednostki duchowo silne zaczynają się łamać. Stokroć jednak niebezpieczniejsze dla ludzi są te depresje, które powstają na tle niedomagań fizycznych zwłaszcza u mężczyzn. Ponieważ jednak ten tylko zwycięsko obecne czasy przetrwa, kto jest kompletnie zdrowy, — tedy troska o zdrowie winna być najpierwszym obowiązkiem każdego z nas. Przy pierwszych objawach niedomagań fizycznych i powstających na ich tle depresji duchowych powinno się obowiązkowo zapoznać ze specjalną broszurą naukową, pociągającą o tem jak zdobyć na nowo w pełni siły męskie i radość do życia. Powyższą broszurę wysła na każde żądanie Biuro „INVENTUS“ w Warszawie, ulica Marszałkowska nr. 95, oddział we Lwowie, ulica Legionów 11.

Z KIELC.

(k) Pod kołmi wozu poniósł śmierć na miejscu. Onegdaj pod Kielcami wydarzył się nader tragiczny wypadek, który uległ Pinkus - Leib Warszawski, zam. w Chęcinach.

Warszawski, idąc szosą z Chęcin w stronę Kielc, usiłował niepostrzeżenie przysiąść się na furmankę, naładowaną towarami, a uciepiwszy się z boku wozu poślknął się, wskutek czego dostał się pod koła i poniósł śmierć na miejscu.

Ze względu na upał nieszczęśliwego zaraz pochowano na cmentarzu w Chęcinach. Winę wypadku ponosi sam Warszawski, gdyż furman nie zauważył nawet, jak Warszawski ukradkiem przy siadł się na furmankę przeładowaną towarami.

Wysłaż żonę na lotnisko,

a więc jadaj w wyśmienitej pasztecziarni

Piotra Michałowskiego

KIELCE, ul. Duża 10.

Obiad z 3 ch dań 1.20 gr. — Ziadło mleko — lody — piwo.

Z SOSNOWCA

(s) Z targowicy w Mysłowicach. W ub. tygodniu na targowicy w Mysłowicach sprzedano 899 szt. bydła, 2.741 świń i 359 cieląt, razem 3999 szt. zwierząt.

Płacono za klg. żywej wagi (ceny loco targowica łącznie z kosztami handlowymi): rogaczyny — od 0.33 zł. do 0.80 zł., nierogaczyny zaś — od 0.85 zł. do 1.50 zł. Przebieg targu: Podaż duża, targ ożywiony, tendencja zniżkowa.

(s) Wycieczka do Złotego Potoka. Kolo kul. oświatowe przy związku włościańskim „Praca“ organizuje dla członków i sympatyków wycieczkę krajoznawczą celem zwiedzenia zabytków Siewierza, Złotego Potoka i Olszyna. Wyjazd nastąpi w sobotę dnia 6 bm. o godz. 4.30 popoł. Powrót w niedzielę wieczorem. Bliższych informacji udziela, oraz zapisy chętnych przyjmuje sekretariat koła Sosnowiec — Marjańska 1, co dziennie od godziny 18.30 — 21 do dnia 5 bm..

(s) Palimy już w przycepkach tramwajowych. Z dniem 1 sierpnia, jak to donosiliśmy, weszło w życie rozporządzenie ministerjum, zezwalające na palenie papierosów w przycepkach tramwajowych.

Publiczność zagłębiowska nie przywykła jeszcze do tej inowacji, gdyż spotyka się palaczy, którzy po dawnemu palą papierosy na pomostach. Nieliczni tylko pasażerowie palą w wozach. Dużo należy, że w przycepkach niema jeszcze popielniczek, o czym winien pomyśleć zarząd tramwajów.

(s) Wycieczka towarzystwa tatrzańskiego. Polskie towarzystwo tatrzańskie w Zagłębiu urządza wycieczkę z Mostów na Skalkę i Wielki Połom w dniu 6 i 7 bm.

Odjazd z Sosnowca w dniu 6, tj. w sobotę o godz. 14.58. Nocleg w Cieszyźnie. Wycieczkę prowadzi sekretarz oddziału p. L. Legiewa. Zbiórka na stacji Sosnowiec przy tablicy orientacyjnej P. T. T. (na peronie).

Wszelkie informacje udziela i przyjmuje zgłoszenia sekretarjat P. T. T. Sosnowiec, ul. Chemiczna 14. (dojazd tramwajem lub pociągiem do stacji Nowy Będzin).

—oOo—

Z BĘDZINA.

(b) Kradzież. St. Domagała, zam. przy ul. Szkolnej 2, zameldował w komisariacie policji, że służąca A. Dworak skradła mu z mieszkania 100 zł, poczem zbiegła.

— F. Glücksman, zam. przy ul. Krakowskiej 70, zameldował w komisariacie policji, że w czasie pobytu jego wraz z rodziną na letnisku, złodzieje skradli mu z mieszkania bieliznę i garderobę, wartości 250 zł.

—oOo—

Z DĄBROWY.

(d) Wyjaśnienie. W związku z umieszczoną wiadomością pt. „Tragiczny wypadek w Zagórze” wyjaśniamy, że sp. Cz. Rutkowski, któremu koła pociągu obcięły głowę, pracował na dworcu w Dąbrowie w charakterze urzędnika kolejowego.

—oOo—

Z ZAWIERCIA.

(z) Osobiste. Wczoraj powrócił z urlopu i objął urzędowanie sekretarz magistratu p. Józef Czarnota.

(z) Budowa wodociągów miejskich postępuje naprzód. Uchwalona przez radę komisaryczną i zatwierdzona przez władze nadzorcze sprawa budowy wodociągów postępuje naprzód. Obecnie odbywają się w magistracie przetargi na dostawę materiałów, po ostatecznym zaś dokonaniu przetargów, w najbliższych dniach magistrat przystępuje do rozpoczęcia robót.

(z) Burza nad Zawierciem. Całą wczorajszą noc nad Zawierciem szalała burza, połączona z silnym wyładowaniem elektryczności.

(z) Otwarcie II turnusu pokolonii leinich. Dziś nastąpi otwarcie II turnusu pokolonii letnich urządzonych przez sekcję prezydjalną miejskiego komitetu niesienia pomocy bezrobotnym. Na drugi turnus zapisanych jest 1500 dzieci szkolnych, rodziców bezrobotnych i najbardziej potrzebujących.

W majątku ś. p. Henryka Sienkiewicza płoną wieczorami ogniska harcerskie.

W malowniczej okolicy Oblęgorka koło Kielc, w majątku ś. p. Henryka Sienkiewicza, w ciągu lipca obozowała 3-cia kielecka drużyna harcerzy szkoły powszechnej im. St. Staszica. Około 50 chłopców pod kierownictwem podharcemistrza Franciszka Siudy korzystało w całej pełni z dobrodziejstw natury. Obóz zawiązywał swe istnienie całorocznej pracy władz drużyny, a w szczególności drużynowego B. Urbanieckiego i opiekuna kierownika A. Sędkę, oraz wdzięcznej pomocy finansowej zarządu zrzeszeń w osobach: wicewojewodźcy, Bratowskiej, inspektora szkolnego St. Rychełta i kierownika szkoły St. Poświata, a także pomocy związku pracy obywatelskiej kobiet. Codziennie wieczorem zapalali harcerze symboliczne ognisko, wokół którego gromadziła się miejscowa ludność, gdyż obozowe piosenki i krótkie humorystyczne inscenizacje uprzyjemniały wszystkim wieczory.

Ognisko także zaszczycał swoją obecnością pp. Sienkiewiczowie. W niedzielę dnia 24 lipca odbyło się wśród podniosłego nastroju ostatnie ognisko przy udziale około półtora tysiąca ludności

miejscowej i wsi okolicznych. Fakt tak licznej uczelni ludności chlubił się świadectwem zainteresowania się wsi współczesnym życiem organizacyjnym młodzieży, która dąży do podniesienia wartości duchowych i fizycznych w życiu obozowym. Uroczystość rozpoczęła się śpiewami obozowymi, poczem 10 chłopców złożyło przysięgę harcerską i otrzymało krzyże. Następnie do zabranych przemawiał drużynowy B. Urbaniecki i komendant Fr. Siuda.

Miejscowa ludność zgromadziła harcerzom miłą niespodziankę, obсыpując ich kwieciami, wręczając drużynowemu i komendantowi piękne bukiety.

W imieniu obecnych nauczycieli p. St. Masłowski dziękował za pożyteczne organizowanie ognisk i zachęcał młodzież wiejską, do urządzania podobnych ognisk, choćby tylko w dni świąteczne. Nadmieniał wypada, że obóz wzywał: delegat kuratorium okręgu szkolnego Krakowskiego, opiekun — kierownik A. Sędek, ks. Pływacz, delegatki zw. pracy ob. kobiet, oraz delegat chorągwi harcerskiej w Kielcach. Organizatorom obozu należą się słowa szczerego uznania. Więcej tego rodzaju obozów.

Krwawa bójka pomiędzy stróżami na targowicy w Mysłowicach.

Na targowicy w Mysłowicach z jakiejś przyczyny powstała bójka pomiędzy stróżami Stanisławem Sulą z Mysłowic a Bolesławem Jaroszem z Modrzejowa.

W czasie bójki Jarosz uderzył

Salę kamieniem w głowę tak silnie, że pękła mu czaszka.

Nieprzytomnego Salę odwieziono do szpitala w Katowicach. Jarosz zbiegł po wypadku i ukrywa się przed policją.

Aresztowanie członków komitetów dzielnicowych komunistycznych w Wolbromiu

Po aresztowaniu podczas masówki w lesie wolbromskim 12-tu komunistów, o czym donosiliśmy obszernie przed kilkoma dniami, policja dokonała w Wolbromiu kilkunastu dewizyj wśród komunistycznej młodzieży żydowskiej, w następstwie czego aresztowano 43 osoby, którym udowodniono należenie do komunistycznych organizacji P. K. P. i K. Z. M. P. Około 13 osób zwolniono wskutek młodocianego wieku.

W całym powiecie olkuskim jeden Wolbrom posiada jacejki komunistyczne, których prowodyrowie siedzą obecnie pod kluczem. Działalność młodzieży komunistycznej, liczącej nawet po 15 lat, ogranicza się do różnego rodzaju

ekscesów antypaństwowych, jak rozrzucanie ulotek, wywieszanie sztandarów i t. p. Wszyscy należą dla pozorów do różnych organizacji zawodowych, nawet legalnych, będących pod wpływem „Bundu”, lecz w rzeczywistości uprawiają co innego.

FARBY

pokost szybko schnący, lakiery i pen-dle po cenach najniższych poleca

Skład Apteczny S. Moneta
DĄBROWA - GÓRNICZA, ul. SOBIE-
SKIEGO 29.

(z) Z L. O. P. P. W ub. niedzielę w Koziegłowach na placu przed domem ludowym, gdyż szczypta sala nie mogła pomieścić przybyłej ludności wygłoszony został przez pow. instruktora L. O. P. P. p. Cz. Sroczyskiego odezwy p. t. „Konieczność obrony ludności cywilnej w przyszłej wojnie lotniczo-gazowej”.

Po odezwy odbyło się organizacyjne zebranie koła LOPP, które zganił instr. pow. p. Sroczyski, prosząc o przewodniczącego ks. prob. L. Brykałskiego, na sekretarza J. Gwizda, na asessorów pp.: W. Rutkiewicza, H. Chachulskiego, Z. Graneckiego i B. Kwaśniewskiego.

Przewodniczący zwrócił uwagę na konieczność propagowania idei LOPP, wzywając do licznych zapisywania się na członków. Ogółem zapisało się na członków 70 osób. Wybrane władze koła LOPP po ukonstytuowaniu się zarządu przedstawiają się następująco: prezes ks. prob. L. Brykałski, wiceprezes p. Z. Granecki, sekretarz p. Komornicka, skarbnik p. Gwizda, czł. Z. Lewandowska, zastępcy: mgr. Pogorzałski, M. Krawczyński. Komisja rewizyjna pp.: sędzia Huma, W. Rutkiewicz, B. Kwaśniewski, zastępcy pp.: W. Rutkiewicz, W. Proszowski, delegat do pow. kom. LOPP p. H. Chachulski, zastępcą p. W. Cesarz.

(z) Odbity węgiel. Omgdaj przed północą na szlaku kolejowym Łazy — Zawiercie, nieznanymi złodziejami węglowi wyrzucili z pociągu towarowego około 200 kg. węgla. Policja przeszkodziła złodziejom w zabraniu węgla.

(z) Pobita. Marianna Markiewicz (Krótka 50) zameldowała w policji, iż została pobita przez Fabjańskiego, zam. przy ul. Porębskiej.

(z) Uschnięte kasztany. Zadrzewioną ulicę Paderewskiego szpeci od dłuższego już czasu kilka uschniętych kasztanów. Magistrat powinien uschnięte drzewa usunąć.

—oOo—

Z OLKUSZA.

(ol) Zabawa taneczna. W dniu 6 bm. (sobota) „Redzina policyjna” w Olkuszu urządza w sali p. Bobrzeckiego w Olkuszu, zabawę taneczną za zaproszeniami.

—oOo—

OPIEKA SANITARNA NAD PIELGRZYMAMI W CZĘSTOCHOWIE.

W związku z przewidywanym w dniu 14 i 15 sierpnia rb. znacznym napływem pielgrzymów na Jasną Górę w Częstochowie, została przeprowadzona z polecenia ministerjum opieki społecznej inspekcja sanitarna m. Częstochowy.

Komisja ta stwierdziła, że zarówno władze państwowe, jak i samorządowe miasta poczyniły już odpowiednie przygotowania na przyjęcie pielgrzymów, których liczba przekroczy prawdopodobnie 300.000 osób. Zorganizowano akcję, celem przygotowania pomieszczeń i noclegów, dostarczenia dobrej wody do picia, oraz uruchomienia opieki lekarskiej i szybkiej pomocy w razie nieszczęśliwych wypadków lub zachorowań na choroby zakaźne.

Mąż za miliony (PÓWIEŚĆ)

246.

— Przepraszam panią — odrzekł Claude — nie będziemy więcej przechodzić.

Anusia zastanowiła się.

— Ten głos... — szepnęła — zdaje mi się, że go znam. Jestem pewna, że go gdzieś słyszałam... Ale gdzie? To dziwne!

— Cóż tam Anusiu? — zapytała Henryka.

— Nie, proszę pani — odrzekła i zamknęła okno.

O szóstej wieczorem dekoratorzy opuścili rusztowanie i udali się na obiad, poczem rozeszli się do swoich mieszkań.

Juljusz udał się także do swego pokoju, ale zabawił niedługo, po kilkunastu minutach bowiem wyszedł z oberży i skierował się ku rzecce. Gdy doszedł do tarasu willi jaworowej, usłyszeli się głosy za wierchołkiem muru, przesadził go i wszedł do parku. Następnie przesuwając się między drzewami i krzakami, dotarł do samego palacu. Okna pokoju Henryki i hrabiego były oświetlone, głębia cisza panowała w całym parku. Na wieży kościoła w Chennnevie

res wybiła godzina dziewiąta.

— Nie powinienem się wahać — szepnął.

Wspiął się na palcach, uchwycił koniec sznura wiszącego pod rusztowaniem przy oknie hrabiego de Lucenay i podejmując się coraz wyżej, dostał się do okna, nie sprawiwszy najmniejszego szmeru.

Wtedy nadstawił uszu.

Księżyc jeszcze się nie pokazał i gęsto, toczące się po horyzoncie chmury, zakrywały gwiazdy. Głęboka ciemność zalegała wokoło. Spojrzał w okno i spostrzegł naprzeciw siebie siedzącego za stolikiem hrabiego de Lucenay.

Na stoliku stała karafka z wodą, flakonik i mały pakietek zawinięty w papier biały.

Hr. de Lucenay z rysami zmienionymi i faldą na czole, wziął pakietek, rozpieczętował go i zawarty w nim proszek biały wysypał w karafkę, którą wstrząsnął razy kilka i następnie postawił na stole. Po kilku minutach wziął ją znowu, postawił naprzeciw lampy dla przekonania się zapewne, czy proszek się rozpuścił i zadowolony, napełnił wodą z karafki mały flakonik. Skończywszy tę czynność, schował karafkę do szafy, którą zamknął na klucz i włożył go do kieszeni.

— Co on robi? — zapytywał się Claude z niepokojem. — Może przy-

rzadza lekarstwo dla Henryki. Zraz się dowiem

Spuścił się na ziemię, okrażył róg palacu i wdrapał się na rusztowanie, stojące przed oknem pokoju pani Lucenay. Okno było oświetlone i za słonięte tylko firankami koronkowymi, przez które można było widzieć wnętrze pokoju.

W głębi spoczywała na łóżku Henryka z zamkniętymi oczyma. Stojąc obok na stoliku mała lampka nocna, rzucała światło na jej twarz, która wydała się Juljuszowi bardzo blada i zeszczupiała. Co za zmiana od niedawnej chwili, gdy widział ją w Seine-Port, ileż od tego czasu biedna męczennica musiała wycierpieć!

— Sprawcą tych cierpień ja jestem — mówił do siebie Juljusz z boleścią. — Ach, jakież ja jestem nikczemny!

Nagle małe drzwi za głową chorej uchyliły się powoli i na progu ukazał się hr. de Lucenay. Był błydy jak śmierć i w ręku trzymał flakonik. Stał chwilę nieruchomy, jakby nasłuchiwał i parę razy wychylił głowę przed siebie, dla przekonania się, czy Henryka śpi.

Uspokojony widocznie pod tym względem, wyciągnął rękę i nie wchodząc do pokoju, wziął stojącą na srebrnej tacy obok lampki szklankę, w trzech czwartych częściach napełnioną napojem, przygotowanym

przez Anusię, wypił połowę, nalał taką samą ilość płynu z flakonu, po stakł szklankę na tace, cofnął się i zamknął drzwi za sobą.

Claude ze skroniami, ociekającymi zimnym potem, z dłońmi zaciśniętymi temi kurczowo, z dyszącą pierśią, pa trzał i drżał całym ciałem. Czerwona chmura zakrywała mu źrenice. Zapytywał siebie, czy rzeczywiście widział to wszystko, czy też jest igraszką jakiejś strasznej hulałacyncji? Wzrok jego nie mógł oderwać się od szklanki, w którą hr. de Lucenay wlał płyn nieznanym i sam następnie ukrył się jak złodziej, lub morderca.

Nagle nowe wrażenie wstrząsnęło Juljuszem.

Henryka lekko poruszyła się, zmieniła pozycję głowy i otworzyła oczy.

Po chwili uniosła się cokolwiek na postaniu, wyciągnęła rękę ku szklance, wzięła ją, zbliżyła do ust i wypila prawie całą jej zawartość.

Juljuszowi zdawało się, że tknięty został paralizem fizycznym i moralnym.

Cieciał rozbić szybę i zawołać do pani Lucenay.

— Nie pij tego!! To śmierć!...

Nie mógł.

c. d. n.

—oOo—

Ręka dziecka--ręką ocalenia

Dziwne wypadki w życiu.

Przed kilkoma dniami zdarzył się następujący niezwykle wypadek.

Z Nowego Jorku pędził pociąg z szybkością 90 km. na godzinę do Waszyngtonu. W jednym z przedziałów jechała jakaś pani ze swym sześciolletnim synkiem. Matka spała, chłopczyk najpierw oglądał książkę z obrazkami, potem mu się to zajęcie znudziło i zaczął uważnie przypatrywać się wewnętrznemu urządzeniu wozu.

Oko jego padło na sygnał alarmowy, przy którym napisane było słowo „pull” (pociągnąć). Chłopczyk wdrapał się na ławeczkę i pociągnął. Możemy się domyśleć, co się potem stało. Rozległ się ostry gwizd, automatyczne hamulce zaczęły działać i w kilka sekund pociąg zatrzymał się w czystym polu. Służba zaczęła biegać po przedziałach, chcąc zbadać przyczynę zatrzymania. W ten sposób doszła i do sprawy zamieszania, który zresztą bynajmniej nie poczuwał się do winy.

— Napisane jest „pociągnij”, to pociągnąłem — tłumaczył się surowemu konduktorowi.

Ponieważ za nieusprawiedliwione użycie sygnału alarmowego przewidziana jest kara 50 dolarów, matka musiała ponieść tę z ciężkim sercem zapłatę.

Albo jeszcze pociąg nie ruszył z miejsca, gdy wpadł zadyszany maszynista, który wzywając do przystanku, okazało się, że wskutek mylnego nastawienia rezulatu pociąg tylko dzięki przypadkowemu zatrzymaniu się uniknął strasznej katastrofy zderzenia z kuterem, po dążającym w przeciwnym kierunku.

Matka chłopczyka, który odegrał rolę opatrzonej, nie tylko odzyskała — swoje 50 dolarów, ale otrzymała znaczną nagrodę pieniężną za ocalenie 300 ludzi od katastrofy albo śmierci.

W innym wypadku pięcioletnia córka kapitana statku południowo-amerykańskiego „Passablo” uratowała od niechybnej śmierci załogę i wszystkich pasażerów. Na okręcie tym, znajdującym się na pełnym morzu, wybuchł pożar wskutek uderzenia pioruna. Pasażerów opanowała nieopisana panika.

Wszyscy wybiegli na pokład i rzucili się do łodzi ratunkowych, usiłując siłą zdobyć w nich miejsca.

Gdy mała dziewczynka wyszła z kajuty kapitana i ujrzała tłum krzykających i klęczących się ludzi, patrzyła chwilę na nich zdumiona, a potem rzekła surowo:

— Przestańcie tak krzyżeć, tatuś przecież już poszedł na dół i gasi pożar!

Słowa te miały nieoczekiwany skutek. O możliwości gaszenia ognia żaden z pasażerów dotychczas nie pomyślał. A jednak było to przecież bardzo proste.

Plomienie, których nie mogły ugasić ręce kapitana i załogi, można jednak było opanować złączonym wysiłkiem.

Kongres lekarzy potępił... kobiety

Francuski kongres lekarski ustalił, że w ciągu ostatnich lat wzrasta liczba dziewcząt w wieku od lat 15 do 25, zapadających na gruźlicę. Kongres stwierdził, że jest to wina teraźniejszych kobiet, a właściwie mówiąc ich trybu życia.

„Młode dziewczęta teraźniejszej doby”, głosi raport kongresu, „zbyt lubią tańce i kina i za późno chodzą spać.”

Pozatem kokieterja każe im nosić cienkie pantofelki i pończoszki, oraz zbyt przewiewne sukienki.

„Dalej, jadają zbyt mało i zbyt pospiesznie.”

Wszystko to wynika, jak twierdzą ci poważni lekarze, ze zbyt niegigienicznego umiarkowania się kobiety.

Dawniej, gdy dziewczyna z pod opieki rodziców przechodziła pod opiekę męża, była zdrowsza. Sama nie potrafiła dbać o swoje zdrowie.

Czy poważni, antyfeministycznie nastrojeni lekarze mają słuszość? Chyba trochę przesadzają.

kiem wszystkich, znajdujących się na pokładzie statku ludzi. Tak się też stało. Rzuceno się na ratunek i statek, a z nim załoga i pasażerowie został ocalony.

I jeszcze jeden wypadek, może najdziwniejszy ze wszystkich.

Pewien bretoński strażnik celny miał małego czterolletniego synka. Był to bardzo niegrzeczny chłopczyk. Mimo surowych zakazów miał zwyczaj wymykania się w nocy ze swego łóżeczka, uciekania potajemnie z domu i waleśniania się po wybrzeżu morskiem.

Przyznać trzeba, że zwyczaj taki są dla czterolletniego chłopca zupełnie nieodpowiednie.

Podczas jednej z takich wycieczek małego zauważył dwóch ludzi, którzy od rzucali lopatami ziemię z wielkiej ta-

my. Pobiegł szybko do strażnika służącego, ale go nie mógł znaleźć. Wobec tego przybiegł do domu i opowiedział o wszystkim ojcu, narażając się na karę za niedozwoloną eskapadę.

Albo ojciec tym razem ani myślał go karać. Ubrał się czempredzej i pośpieszywszy na wskazane przez malca miejsce, przybył w samą porę, aby przeszkodzić strasznej zbrodni. Dwóch złoczyńców planowało zamach na pobliskie miasteczko i w tym celu chcieli podłożyć nabój dynamitowy pod tamę, aby wysadzić ją w powietrze i zalać całe miasto. Chęć się zabezpieczyć przed niespodziankami, zamordowali poprzednio strażnika służącego.

Obaj ponieśli zasłużoną karę dzięki dziecku, które otrzymało następnie publicznie podziękowanie.

Sekretarz inspektora szkolnego w Wierzbniku zdefraudował 4 500 zł.

W inspektoracie szkolnym w Wierzbniku, pracował już od dłuższego czasu w charakterze kontraktowego sekretarza Roman Stanisław.

Stanisław, korzystając z chwilowej nieobecności inspektora Olechowskiego, sprzeniewierzył 4 585 zł. i ułotnił się z niemi. Ze zdefraudowa-

nej sumy 4 385 zł. było własnością skarbu państwa, a 200 zł. związku strzeleckiego.

Kradzież zauważył inspektor Olechowski i zawiadomił władze bezpieczeństwa, które rozesłały za defraudantem listy gończe.

Dentysta żąda zapłaty od nieboszczyka.

Bogaty amerykańczyk, Smith, jako zdecydowany przeciwnik prohibicji, osiadł stałe w Paryżu, za pośrednictwem swojej manikurzystki dowiedział się o nadzwyczajnie zdolnym dentysty.

Ponieważ właśnie cierpiał na zęby i pozbawiony potrzebował sztucznej szczęki, postanowił polecić temu mistrzowi, po wierzyć tę robotę. Cena za leczenie i prótezę miała wynieść 5 tysięcy franków.

Zaledwie jednak sztuczna szczęka umieszczona została w ustach pacjenta, ten poczuł poważne wątpliwości co do uzdolnień fachowych dentysty. Szczeka nie przylegała ściśle do dziąsł i uwierzała nieznacznie co najważniejsze ustawienie nie zmieniało położenie, zdradzając tendencję do wymknięcia się na świat i odmówienia usług swemu właścicielowi.

Pan Smith stracił najpierw apetyt, żucie pokarmów bowiem sprawiło mu

ból nieznośny, potem zaczął cierpieć na bezsenność, zapadł na żołądek i w końcu uprzykrzywszy sobie ciągłą walkę ze swoją szczęką i korespondencją ze swym dentystą, pewnego pięknego poranku poprostu umarł. Pochowane go bez szczęki, którą przezorna małżonka zachowała jako dowód winy dentysty.

Okazało się niestety, że postąpiła bardzo roztropnie, niesumiennej dentysta bowiem wystąpił z pretensją o dopłatę pewnej sumy dodatkowej ponad wypłacone mu już 5 tysięcy franków.

Doszło do procesu, w czasie którego adwokat zażądał ekshumacji zwłok i stwierdzenia przez ekspertów, że dostarczona przez powoda proteza nie przystawała do dziąsła zmarłego. Na takie działanie wyrwizął, który najwidoczniej nie czuł się zbyt pewnym swej sprawy, wycofał swoją skargę.

Gorgulow w celi śmierci nr. 7.

MOŻE JEGO PO ŚMIERCI NIE WYJAŚNI SPRAWY OBŁĘDU.

Gdy ogłoszono wyrok śmierci na Gorgulowa, obrońca jego, Henri Gerand, krzyknął:

„Najajutrz po egzekucji przekonamy się, kto miał rację: pan prokurator, czy ja!”

Miał to znaczyć, że sekcja mózgu zabójcy prezydenta wykaze, czy był on obłąkany.

Tymczasem, specjaliści psychiatrzy twierdzą, że sekcja mózgu nie może tej sprawy zdecydować.

W mózgu można odnaleźć pewne zmiany chorobowe, ale z wyglądu jego nie sposób wnioskować o poczytalności skazańca.

Długoletnia praktyka wykazała, że często mózg zbrodniarza lub obłąkańca przypomina mózg wybitnego uzzonego, czy artysty.

Gorgulow jest alkoholikiem i jego przypuszczalne szaleństwo jest skutkiem alkoholizmu.

Tak brzmiało orzeczenie wybitnego francuskiego profesora psychiatrii, dra Legrain, jedynego, który z uporem twierdził, że zabójca prezydenta jest szalony i że orzeczenie trzech jego kolegów - ekspertów było niesłuszne.

— Gorgulow, — twierdzi prof. Legrain — upił się dzień przed popełnieniem zbrodni.

i to jest właśnie charakterystyczne dla zbrodniarzy - alkoholików.

Właśnie, nazajutrz, po takim pijackim stwie są całkowicie nieodpowiedzialni za swoje czyny. Pomiedzy ich świadomością a czynami wszelkie mosty są zerwane, a działa tylko podświadomość.

Gorgulow od chwili wyroku spędza dni i noce

w celi nr. 7 skazanych na śmierć.

Ma tam łóżko, mały stolik, na którym leżą dwie książki: powieść Dostojewskiego i „Moje więzienie” Silvia Pelico.

Nogi Gorgulowa są skute, ale ręce wolne, by mógł pisać.

Jedzenie, które mu od chwili wyroku podają, nie może się równać z ohydą pożywieniem więziennym, jakie otrzymywał przedtem. Teraz dostaje doskonałe obiady i kolacje, przewidziane dla skazanych na śmierć.

Gorgulow pisze, czyta, przyjmuje odwiedziny żony i adwokata.

Jeden tylko przysięgły odpowiedział na pytanie o premedytację: nie!

Ten przysięgły tłumaczył potem, że wywody prof. Legrain przekonaly go o niepoczytalności Gorgulowa i w sumieniu swym nie mógł powiedzieć: „tak”

Podwójne życie młodej panny.

W jednym z sądów paryskich odbyła się w tych dniach jedyna w swoim rodzaju rozprawa. Powódka była pewna paryżanka, której nazwiska jednak nie wymieniono.

Panią ta, pochodzącą z bardzo szanowanej rodziny, a prztem posiadającą tytuł doktora filozofii, wiodła życie podwójne.

W dzień była sobie zwyczajną damą z towarzystwa, mieszkającą z rodzicami, bywającą u znajomych i w teatrze, w nocy zaś wymykała się pokryjomu, aby w jednym z kabaretów występować w roli nagiej tancerki. Cieszyła się wielkimi powodzeniami i zwana była „Królową nocy” życia Paryża.

Po pewnym czasie między nią a właścicielem kabaretu wybuchł spór o wynagrodzenie, który został oddany arbitrażowi i rozstrzygnięty na jej korzyść.

W tym czasie jednak ojczym panią otrzymał list anonimowy z rewelacyjnym doniesieniem o jej życiu nocnym. List zapraszał ojczyńnię, bardzo zamożnego i bogatego pisarza, by przyszedł do takiego, a takiego to kabaretu, a ujrzy swoją pasierbicę w stroju matki Ewy przed wypędzeniem jej z raju.

W taki to sposób skończyły się potajemne występy choreograficzne pięknej doktorki filozofii. Podejrzewa ona, że autorem listu nie był nikt inny tylko sam właściciel kabaretu, który w ten sposób chciał się zemścić na swej tancerce za wymuszenie na nim większego wynagrodzenia.

Ponieważ ujawnienie całej sprawy pociągnęło za sobą przerwanie występów i zamknięcie źródła dochodów tancerki, przeto zaskarżyła ona właściciela kabaretu o odszkodowanie w sumie 10 tysięcy franków.

Zycie gospodarcze.

GIEŁDA.

Warszawa 3. 8.

Dolar St. Zjedn. 8.90.5

Funt ang. 31.50

Ruble złote 4.71

Dolar złoty 8.92.75

AKCJE I POŻYCZKI.

Warszawa 3. 8.

7 proc. Poż. Stabiliz. 48.50

3 proc. Poż. Budowlana 34.25

4 proc. Poż. Dolarowa 48.25

4 proc. Poż. Inwest. 95.30

Listy zastawne Warszawy 56.00

Bank Polski 70.00

Starachowice 7.25

Lilpop 11.00

OPLATY ZA CZYNNOŚCI SPECJALNE URZĘDNIKÓW CELNYCH.

W ostatnim Dzienniku Ustaw R. P. zostało opublikowane rozporządzenie ministra skarbu, które normuje opłaty za wykonywanie czynności przez funkcjonariuszów zarządu cel przy granicy mi urzędowymi lub poza obrębem miejsc urzędowego, oraz za strzeżenie i konwojowanie towarów.

W myśl tego rozporządzenia do czynności wykonywanych przez funkcjonariuszów celnych, za które zainteresowani są obowiązani uiścić opłaty specjalne, należą czynności, związane z nadzorem: a) nad wolnymi składami, służącymi do przechowywania zagranicznych niecelowanych towarów; b) nad towarami sprowadzanymi z zagranicy w obrocie uszlachetniającym czynnym i biernym; c) nad towarami, sprowadzanymi z zagranicy z zastosowaniem ulg celnych. Ponadto opłatom specjalnym podlegają czynności, dokonywane poza godzinami urzędowymi lub poza obrębem miejsc urzędowego, a dotyczące strzeżenia, konwojowania lub wogóle odprawy celnej.

Swędenie ciała oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuwa
KREM LAIN-AGE

z kugutkiem

jest to idealny nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych, jak i u dzieci
R. M. Spr. Wewn. Nr. 3534

ZE SPORTU.

Brawurowy bieg Walasiewiczówny

Rozpacz Weissówny. — Sztandar Polski po raz drugi zawiązał na maszcie olimpijskim.

LOS ANGELES, 3. 8. Trzeci dzień igrzysk olimpijskich minął w dużej emocji. Stadion olimpijski zaległy nieprzebranymi tłumami widzów, którzy z wielkim zainteresowaniem śledzili przebieg zawodów.

Trzeci dzień igrzysk przyniósł Polsce tryumf i zawód.

Z dwóch bowiem faworytek, Walasiewiczówna spełniła pokładane nadzieje, Weissówna natomiast zawiódła, wskutek wielkiego zdeenerwowania przed odpowiedzialnością.

Trudno bowiem było Weissównie 19-letniej sportsmence utrzymać spokój, gdy na młodych barkach po raz pierwszy niosła odpowiedzialność za nadzieje wszystkich ziemaków.

Do rzutu dyskiem razem z Weissówną stanęła Walasiewiczówna.

Naszemu zawodniczkom nie udało się ani jeden rzut.

Walasiewiczówna miała wszystkie w granicach 30 — 33 mtr. (zamierzając 40 mtr.), Weissówna w granicach 34 — 37 mtr. Najlepszy był trzeci i wyniósł 38.74 — Tak źle nie rzuciła polka nawet, gdy wysiadła na ląd w Nowym Jorku, zmożona na podróż morską.

Ogólna klasyfikacja w dysku przedstawia się następująco: zwyciężyła Copeland (USA) 40.56, 2) Osborne (USA) 40.12, 3) Weissówna (Polska) 38.74, Fleischer (Niemcy) 36.12, 5) Heublein (Niemcy) 34.66, 6) Walasiewiczówna (Polska) 33.60.

W finale biegu na 100 mtr. Walasiewiczówna potwierdziła swoją wspaniałą formę zajmując pierwsze miejsce wśród niezwykle groźnej konkurencji, zdobywając dla Polski drugi złoty medal olimpijski.

Czas jej 11.5 sek. jest oficjalnym rekordem światowym i rekordem olimpijskim.

Walasiewiczówna stoczyła zaciętą walkę z kanadyjską Stricke i wyprzedziła ją na finiszu o 40 cm.

Wyniki 100 m.: 1) Walasiewiczówna 11.5 rekord olimpijski poraż trzeci wyrównany, 2) Stricke (Kanada) ten sam czas, 3) Bremen (USA) o 2 mtr., 4) Hiscock (Anglia), 5) Wilde (USA), 6) Dollinger (Niemcy) o trzy metry.

Sztandar polski poraż drugi zawisł na maszcie olimpijskim.

Weissówna po ogłoszeniu oficjalnych wyników w dysku zapłakała rzewnie.

Minister spraw zagranicznych wysłał Walasiewiczównie gratulacje z

Piłka nożna.

MECZ PIŁKARSKI Z AUSTRIĄ.

Zarząd polskiego zw. piłki nożnej otrzymał od związku austriackiego piśmo, z którego wynika, że austriacki zw. piłki nożnej nie wyciąga wcale konsekwencji za niedopuszczenie do meczów „Hakoahu” w Polsce, gdyż przyznaje się, że przed rokiem, mimo raportu PZPN, gracze Hakoahu nie zostali za swe wybryki w Polsce ukarani.

Jednocześnie zarząd austriackiego zw. piłki nożnej proponuje w Polsce rozegranie zawodów Austria (reprezentacja zawodowa) — Polska w dniu 2.10 w Warszawie.

—oOo—

TENIS.

TENISIŚCI POLSCY GRAJĄ Z WĘGRAMI.

W związku z meczem tenisowym z węgry zaszło duże nieporozumienie.

W ub. poniedziałek zarząd P. Z. T. L. wysłał do Budapesztu depeszę odwołującą zawody, ale węgry mineli się z depeszą i w poniedziałek wieczorem przybyli do Lwowa w składzie Grabowicz, Zichy i Straub.

Zarząd P. Z. T. L. stanął przed faktem dokonanym i mecz w dniach 5 — 7 bm. dojdzie do skutku.

Ze strony polskiej wystąpi w grze pojedynczej M. Stolarow i Hebda, a w grze podwójnej Hebda — Warmiński.

Wydawca: Helena Monsiorska.

racji odniesionego zwycięstwa.

Odbyły się również przedbiegi na 5 klm. Wyniki I przedbiegu były następujące: 1) Hill (USA) 14:59.6, 2) Lehtinen (Finlandja), 3) Lindgren (Szwecja), 4) Virtanen (Finlandja), 5) Savidon (N. Zelandja), 6) Ehlhonn (Australja) i 7) Deam (USA). Siódmu tych zawodników zakwalifikowało się do finału. Odpadają anglicy Beiley i Covencon, dalej francuz Vigneron i kilku innych.

Niemiec Savidan niespodziewanie kwalifikuje się do finału.

W drugim przedbiegu słabszym od pierwszego miał startować Kusociński. Niestety stan jego nogi okazał się gorszy. Kusociński nie stanął na starcie. Przedbieg ten wygrał Anglik Burns w 14:45.7, dalsze miejsca zajęli: 2) Rekers (USA), 3) Peterson (Szwecja), 4) Rochard (Francja), 5) Rankins (Kanada), 6) Syring (Niemcy) i 7) Takenaka (Japonja).

ZABURZENIA W INDIACH

Walki między mahometanami a hindusami w Indiach nie ustają. Na ilustracji widzimy poleję hinduską, oczyszczającą plac z demonstrantów.

Od czwartu 4 do 7 sierpnia.
Potężny film dźwiękowy pt.

BIAŁY SZATAN

W rolach głównych: IWAN MOZZUCHIN, LIL DAGOVER, BETTY AMANN.

Nadprogram! Wesola komedia dźwiękowa. Tygodnik (natura).

Dziś wielki podwójny program!

I.
„Krzyk tęsknoty”
(U WRÓT ANTARKTYDY)

II.
„Walka o terytoria”
Sensacyjny film z TOM TYLEREM.

Nadprogram: Komedia rysunkowa i Tygodnik Foxa.

UWAGA! W piątek po programie wieczornym o godz. 10-ej min. 30 wyświetlany będzie film „HYGIENA SEKSUALNA” Film produkcji Wiedeńskiego Uniwersytetu.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

POSZUKIWANI sprzedawcy gazet na kioskach w Będzinie 2, Dąbrowa 1 i Sosnowie 1. Reflektanci muszą posiadać od 150 zł. do 200 zł. na pokrycie gazet znajdujących się na kioskach.

POTRZEBNY chłopiec do terminu z ukończoną szkołą powszechną. Skład według A. Welcel, Piaski, Borowa 4.

LOKALE

POKÓJ skromnie umeblowany z osobnym wejściem do wynajęcia. Będzin, Przeczna 16.

Kupno i sprzedaż.

BACZNOŚĆ! OKAZJA! BACZNOŚĆ! Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. Klientele, że w kioskach gazetowym przy ul. Piłsudskiego róg Kilińskiego jest duży wybór książek po cenach znizowanych do 60 proc. Witkowski.

SPRZEDAM kozetkę za 29 zł. Sosnowiec, Kollataja 10, oficyna, II piętro.

DOM o dwóch frontach do sprzedania. 12 ubikacji, sklep i plac. Wiadomość u rządcy: ul. Staro - Zagłębska 58

Zgubione dokumenty
po 5 groszy za 1 wyraz.

DZIUBEK ANTONI zgubił wyciąg z ksiąg ludności stałej wydany przez gminę Wojkowie Kościelnych.

WOJCIKOWSKI JAN zgubił książkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

STEFAN WŁODARCZYK zgubił książkę wojskową, wydaną przez PKU. Miechów, książkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu, akta rejentalne, 1 wydany przez Hipotekę w Pińczowie, 2 gi przez rejenta w Kielcach, 3-ci przez rejenta w Skalmierzu i dowód osobisty wydany przez gm. Zagórze.

ZGUBIONY weksel in blanco w dn. 1 bm. z wystawienia Jana Gembkiego i Stanisławy Gembkiej z żyrem Wojciecha Mastonia na zł. 100 unieważniam i ostrzegam przed nabyciem takowego. Upraszam uczciwego znalazcę o zwrot tegoż weksla i notesu za wynagrodzeniem. Restauracja pod „Strzechą” Będzin.

HUMOR.

WŁOŻYĆ, CZY NIE WŁOŻYĆ?

— Czego pan tak długo stoi przy skrzynce?
— Nie wiem, czy włożyć list, czy nie włożyć.
— Dlaczego?
— To jest list z zadaniem oddania długu, więc nie wiem czy warto zaryzykować znaczków za 30 groszy...

WIE GDZIE.

Na pytanie, gdzie leży serce, mały Morycek nie umie dać odpowiedzi.
Nauczyciel: **Polóż rękę na lewej pierś. Czujesz uderzenia?**

Morycek: Nie, uderzenia czuję za wsze ztyłu...

W RESTAURACJI.

— Któż to jest ów pan, który wywołał tam skandal z powodu zbyt małej porcji mięsa?

— To prezes stowarzyszenia jaro-szów.

HUMOR SOWIECKI.

Duch Lenina ukazał się Stalinowi.
— Jak ci się powodzi? — pyta Lenin.

— Świetnie — odpowiada Stalin — Kończę już obecnie pierwszą „piatiletkę”! Cały naród jest ze mną. Zamierzam teraz rozpocząć drugą „piatiletkę”!

— Zdaje mi się — mówi Lenin — że po zakończeniu drugiej „piatiletki” cały naród będzie już ze mną...

Podróżny z Zachodu odwiedza w Moskwie swego krewnego, stałego mieszkańca stolicy sowieckiej.

— No jak wam się tu wiedzie? — pyta.

— Jak Leninowi.
— Mianowicie?

— Nie chowają, ani jeść nie dają...

DRUKARNIA
EX-RES ZAGŁĘBIA
SOSNOWIEC
ul. Teatralna Nr. 12, Telef. 4-94.

WYKONYWA:
Czasopisma, broszury, afisze, ulotki, nakładowe roboty na maszynach rotacyjnych, oraz wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące.

CENY KONKURENCYJNE !!

GIERAT MARJA zgubił dowód osobisty kolejowy, wydany przez Dyr. Warszawską.

ZAGINAŁ weksel in blanco na sumę zł. 500.— wystawiony przez Kazimierza Ozerwińskiego na zlecenie Wawrzyńca Kryczka, który unieważniam.

FIDYK WERONIKA zgubiła książeczkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

ROZNE

WZYWAM Feliksa Tepra do odebrania harmonii do 6. 8. 92 r., inaczej sprzedam. Zygier Tomasz.

POTRZEBNY wspólnik do bardzo zyskowego interesu, może być bez udziału pracy. Zysk zapewniony miesięcznie 500 zł. Gotówki 5000 zł. Oferty do administracji pod „Pewna lokata”.

OSTRZEGAM wszystkich, aby żadnych długów nie płać i pożyczek nie udzielać mojemu mężowi Józefowi Lewandowskiemu, piekarsowi, z powodu jego niepoczytalności. Aniela Lewandowska, Chemiczna 12, Sosnowiec.

OSOBE, która była świadkiem kradzieży pieniędzy u mego ojca zamieszkałego w Będzinie, ul. Okrzei 74, lub która mogłaby przyczynić się do wykrycia sprawców kradzieży, proszę o rozmowę. Za dyskrecję ręczę słowem honoru.

Wynagrodzenie według umowy. Józef Gniatkowski, Będzin, ul. Okrzei 74.

ZAMEK Pieskowa Skała (poczta Sulechowa). Pokój z całodziennym utrzymaniem od 6 zł. Wyborowa kuchnia (pod nowym zarządem). Stała komunikacja autobusowa z Krakowa i Olkuszem.

TYSIĄCE CHORYCH na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, niestrawność, zgagę, nudność, wymioty, brak apetytu, ogólne osłabienie etc.

ODZYSKAŁO ZDROWIE używając ziółek sławnego na cały świat Doktora Dietla, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żadanie bezpłatnej broszury pouczającej! Adres: Liszki — Apleka.

Druk „Expres Zagłębia” Sosnowiec, ul. Teatralna 1, tel. 4-94.

Redaktor odp.: Józef Oskólski.